

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Akademia e Drejtësisë - Akademija Pravde - Academy of Justice

Bilten

- * **Opšte aktivnosti**
- * **Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)**
- * **Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)**
- * **Aktivnosti za sudsko i tužilačko administrativno osoblje**
- * **Aktivnosti obuke trenera**

Jul 2022

Opšte aktivnosti

Akademija Pravde Kosova se pridružuje Šampionima Rodne Ravnopravnosti u Pravosudnoj Mreži

Akademija Pravde Kosova pridružila se inicijativi za uvođenje šampiona rodne ravnopravnosti u pravosudnu mrežu. Ova inicijativa je pokrenuta početkom aprila tokom Pravosudnog Forumu o rodnoj ravnopravnosti u Budvi, gde su učesnici istakli potrebu za koordinisanim pristupom u obučavanju pravosudnih profesionalaca po ovom aspektu širom regiona Zapadnog Balkana.

„Promovisanje rodne ravnopravnosti je važan cilj u svim evropskim zemljama. Međutim, postoji nekoliko društvenih faktora na Zapadnom Balkanu koji ovo pitanje čine posebno važnim za region. Rašireno nasilje nad ženama, postojanje rodnih stereotipa, nedovoljna zastupljenost žena u politici i na visokim položajima, kao i uticaj COVID-19 posebno na ranjive žene samo su neki od faktora koji pokazuju da poboljšanje položaja žene u regionu je hitno pitanje. Žene su jednake u zakonu, ali ne i u praksi. Sprovođenje zakona i mera za postizanje rodne ravnopravnosti ostaje ozbiljan izazov, a lokalni (domaći) sudovi kao i pravni stručnjaci širom regiona imaju vitalnu ulogu u rešavanju ovog izazova“, rekla je Biljana Braithewaite, Programska Direktorica AIRE Centra za Zapadni Balkan.

Potpisivanjem bilateralnih sporazuma, Centar AIRE je započeo saradnju sa institucijama za obuku u pravosuđu u Crnoj Gori, Srbiji, Severnoj Makedoniji, Albaniji, Bosni i Hercegovini i na Kosovu, postavljajući tako temelje za delovanje Mreže. Oživotvorenje ove inicijative je podržano od Vlade Ujedinjenog Kraljevstva.

„Akademija Pravde Kosova ima zadovoljstvo da bude deo napora Šampiona rodne ravnopravnosti u pravosudnoj mreži, što će biti realizovano danas potpisivanjem Memoranduma o Saradnji koji su potpisale pravosudne akademije i centri za obuku regiona. Prepoznajući značaj obuka za rodnu ravnopravnost, od 2017. godine pa nadalje, počelo je sprovođenje obuka o rodnoj ravnopravnosti i nediskriminaciji.

Akademija Pravde Kosova od 2017. godine, u partnerstvu sa međunarodnim profesionalnim organizacijama i donatorima, pružila obuku o rodnoj ravnopravnosti za sudije, tužioce, pravne stručnjake i i samostalne vršioce u pravnim profesijama. Obuke su pokrivale delove materijalnog i procesnog prava u aspektima kao što su imovina, zapošljavanje, nasleđe, upravljanje itd.“, rekao je Direktor Akademije Enver Fejzulahu.

Gđa. Braithewaite je poželila dobrodošlicu Akademiji Pravde, ceneci njenu posvećenost i naglašavajući da će AIRE centar nastaviti da podržava njene napore na jačanju programa obuke u pravosuđu.

Ona je istakla da će postojanje Mreže uspostaviti temelje saradnje između centara za obuku u pravosuđu svuda u regionu. „Mreža će pružiti mogućnosti za jačanje veza i saradnje između sudija i vršioce pravne profesije, pružiće specifičnu obuku sa praktičnim uticajem, kao i dubinska istraživanja i razmenu

znanja, veština, iskustava i ideja u vezi sa rodnom ravnopravnošću, po modelu strukturisanog umrežavanja i mentorstva“, zaključila je gđa. Braithwait.

Potpisan je Memorandum o Saradnji između Akademije Pravde i SSK

Dana 15. jula 2022, Izvršni Direktor Akademije Pravde, Enver Fejzullahu, i Predsedavajući Sudskog Saveta Kosova, Albert Zogaj, potpisali su Memorandum o Razumevanju za ispunjavanje odgovornosti koje proizilaze iz Strategije Vladavine Prava između dve institucije.

Svrha ovog Memoranduma je da definiše uslove, delokrug rada i odgovornosti stranaka: u oblasti izrade programa obuke za članove komisija za ocenjivanje rada sudija, za obuku članova komisija za zapošljavanje sudija, obaveznih obuka koji nastaju kao rezultat nedostataka tokom ocenjivanja rada sudija, obuke službenika Jedinice za verifikaciju SSK-a, sudskih prevodilaca-tumača, za procenu uticaja obuke i garancija mehanizama za koordinaciju u obuci sudija kao i povezivanje

baza podataka, razmena informacija između SSK i AP.

Izvršni Direktor AP je rekao da će institucija koju vodi biti posvećena sprovođenju obuke za pravosudni sistem, kako bi se podigli potrebni kapaciteti pravosudnog sistema.

S druge strane, Predsedavajući Zogaj je ovom prilikom rekao da će se ovaj memorandum fokusirati na razmenu zajedničkih informacija za sprovođenje aktivnosti za procenu potreba, definisanje politika, sprovođenje programa i razmenu podataka vezanih za obuku.

Sudski Savet i Akademija nastaviće sa razmjenom informacija o podacima o učešću na obukama i drugim programima.

Potpisan je Memorandum o Saradnji između Akademije Pravde i TSK

ana 25 jula 2022, Izvršni Direktor Akademije Pravde, Enver Fejzulahu i Predsedavajući Tužilačkog Saveta Kosova, Jetish Maloku, potpisali su Memorandum o Saradnji za ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz Strategije Vladavine Prava između dve odgovarajuće institucije.

Svrha ovog Memoranduma je uspostavljanje saradnje između Akademije Pravde i Tužilačkog Saveta Kosova za koordinaciju aktivnosti u cilju realizacije Strategije za Vladavinu Prava 2021-2026 kroz sprovođenje

aktivnosti predviđenih u Akcioni Plan ove strategije u oblasti obuke.

Izvršni Direktor AP je rekao da će institucija koju vodi biti posvećena sprovođenju obuke za tužilački sistem, pružajući stručnu, tehničku i organizacionu podršku, kako bi se podigli potrebni kapaciteti tužilačkog sistema.

S druge strane, predsedavajući Maloku je ovom prilikom rekao da će se ovaj memorandum fokusirati na definisanje i garantovanje standarda koordinacije i međusobnog povezivanja elektronskih sistema kako bi se omogućila razmena informacija između AP i TSK u obuci tužilaca.

Akademija Pravde i Tužilački Savet će nastaviti sa razmjenom informacija o podacima o učešću na obukama i drugim zajedničkim aktivnostima.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Zvaničan početak Programa Početne Obuke za novoimenovane tužioce IX generacije

Dana 4 jula 2022, Akademija Pravde je zvanično započela Program Početne Obuke za novoimenovane tužioce IX generacije, održavši prvi sastanak sa novoimenovanim tužiocima.

Ovaj sastanak otvorio je Izvršni Direktor Akademije Pravde g. Enver Fejzullahu čestitajući novim tužiocima na njihovom imenovanju i dobrom početku na putu novog zadatka, da bi potom nastavio sa najavom uloge i značaja početne obuke, za podizanje profesionalnih i praktičnih veština za njihovo adekvatno pripremanje za vršenje funkcije tužioca. Takođe g. Fejzullahu je ukratko razradio strukturu početnog programa, način njegove organizacije i realizacije, kako teorijskog tako i praktičnog dela, kao i druga pitanja vezana za ovaj program. On je dalje iz-

razio njegovu spremnost i spremnost Akademije Pravde za kontinuiranu podršku novoimenovanim tužiocima, kako bi se početna obuka sprovela na najbolji mogući način.

Novoimenovanim tužiocima obratio se i predsedavajući Tužilačkog Saveta Kosova g. Jetish Maloku, koji je istakao podršku TSK u pravcu novoimenovanih tužilaca, i ističući ulogu i značaj tužilaca u odnosu na izazove koji će ih čekati tokom vršenja njihovih dužnosti.

Na kraju brifing sastanka kojim je zvanično počela Početna Obuka za novoimenovane tužioce, voditeljka Programa Početne Obuke gđa. Valmira Pefqeli ih je upoznala sa detaljnim informacijama o programu, načinu izvođenja teorijske i praktične obuke koja će se sprovoditi u tužilaštvima u kojima su tužiocima imenovani, kao i posetama koje će se vršiti u ne-pravosudne institucije. Takođe naglasila značaj evaluacije, koja je veoma važna za rad tužilaca na početnoj obuci.

Početnu obuku će pohađati 6 novoimenovanih tužilaca devete (9) generacije (2022/2023).

Sastanak sa mentorima novoimenovanih tužilaca - IX generacije

Dana 4 jula 2022, Izvršni Direktor Akademije Pravde ugostio je mentore novoimenovanih tužilaca IX generacije.

Svrha sastanka je bila da se mentori upoznaju sa programom početne obuke na koju će proći novoimenovani tužioci, njihovim aktivnostima i obavezama tokom mentorstva, podjelom zada-

taka i odgovornosti i završnom evaluacijom. Takođe je ponovljeno da posvećenost i odgovornost za sprovođenje ove faze obuke mora biti visoka od strane mentora. Takođe, tužioci imenovani za mentore detaljno su upoznati sa organizacijom praktične nastave, gdje se ovaj dio obuke odvija u nadležnom tužilaštvu gde su raspoređeni novoimenovani tužioci.

U 9. generaciji novoimenovanih tužilaca imenovano je 6 mentora/tužilaca koji će podržavati praktičnu obuku koja će se sprovoditi u odgovarajućim osnovnim tužilaštvima i trajaće jednu (1) godinu 2022/2023.

Zvaničan početak Početne Obuke za novoimenovane sudije (deveta generacija)

Dana 15. jula 2022, Akademija Pravde je nakon imenovanja novoimenovanih sudija (IX generacije), započela izradu realizacije Programa Početne Obuke i ovom prilikom održala prvi sastanak sa novoimenovanim sudijama, čime se obeležava zvaničan početak Početne Obuke za 2022/2023.

U uvodnom izlaganju, ovaj sastanak je otvorio Izvršni Direktor Akademije Pravde g. Enver Fejzullahu gde je prvo čestitao sudijama na imenovanju i putu na novom zadatku, da bi dalje nastavio sa najavom uloge i značaja početne obuke, za njihovu dalju stručnu pripremu i unapređenje znanja. Novoimenovane sudije su upoznate sa strukturom obuke i metodologijom realizacije obuke. G. Fejzullahu je istakao sa posebnim naglaskom na kontinuiranoj podršci tokom jednogodišnjeg putovanja novoimenovanim sudijama kako bi početna obuka bila potpuna i isplativa za nove sudije.

Zahvalivši se Predsedavajućem Sudskog Saveta Kosova na prisustvu na ovom sastanku, predsedavajući Zogaj je još jednom čestitao sudijama na novoj funkciji, pozelevši im uspešan rad ali i pomenuo izazove koji će ih čekati. Takođe g. Zogaj je izrazio podršku SSK-a i Akademije kao i ohrabrio novoimenovane sudije na maksimalnu posvećenost i posvećenost kako bi ih na adekvatan način pripremili za

obavljanje sudijske funkcije na pravičan i profesionalan način.

Novoimenovanim sudijama obratio se i g. Vilard Bytyqi, predsednik Komisije za Obuku, čestitajući im na novom zadatku i želeći im uspeh, istekao da treba da budu ponosni na zadatak, svi vi koji ste proizvod integriteta i zaslužnog procesa što je bio najbolji primer koji je dala institucija koja upravlja nezavisnom moći poput SSK.

Na kraju, novoimenovanim sudijama obratila se i šefica Programa Početne Obuke gđa. Valmira Pefqeli, koja ih je upoznala sa detaljnim informacijama o programu, načinu sprovođenja teorijske i praktične obuke koja će se obavljati u odgovarajućim sudovima u kojima su imenovani, kao i posetama koje će se obavljati u van-sudskim ustanove na osnovu nadležnosti Početnog Programa. Takođe, naglasila važnost evaluacije tokom obuke, koja je veoma važna u radu sudija.

Novoimenovanim sudijama dostavljena su dokumenta koja su u okvir PPO-a, kao što su: Pravilnik o Programu Početne Obuke, Program Početne Obuke kao i kalendar obuke za mesec jul 2022.

Početnu Obuku (2022/2023) pohađaće 48 novoimenovanih sudija, od kojih su 3 iz srpske zajednice. Sudije su imenovane u 6 filijala osnovnog nivoa i svim podgrancima sudova na Kosovu, u ovoj generaciji sudije će sprovoditi obuku podeljeno u dve grupe, gde će jedna grupa započeti obuku sa krivične oblasti da bi nastavila sa građanski dok druga grupa sa građanskim i da nastavi sa krivičnim.

Inicijalna obuka za novoimenovane tužioce, generacija (IX) za mesec jul 2022

Inicijalne obuke za 6 novoimenovanih tužilaca obavljene su u skladu sa programom obuke i kalendarom utvrđenim za mesec jul. Tužiocima su pohađali teorijsku obuku dva dana nedeljno, a praktičnu obuku u odgovarajućim tužilaštvima još tri dana.

Tokom tog meseca u nadležnim tužilaštvima održano je 10 sesija teorijske obuke i 13 dana praktične obuke. Teorijska obuka se odvijala po modulima: Lične i međuljudske veštine i nacionalni i međunarodni pravni poredak.

Iz modula: Lične i međuljudske veštine održane su tri (3) sesije u okviru modula „Podizanje socijalnih veština sudija sa naglaskom na pojedinca i društveno okruženje, motiv, upravljanje vremenom kao predispozicije za upravljanje stresom i zdravstvena zaštita i unapređenje kvaliteta rada i života“.

Održana je 1 (jedna) obuka u okviru modula

„Upravljanje predmetima i evaluacija učinka“, gde su tužiocima imali koristi od značaja i principa upravljanja tokovima predmeta. Takođe, dve (2) sesije na temu „Pravila komunikacije“ sa naglaskom na osnove i vrste masovne komunikacije.

U okviru modula Nacionalni i međunarodni pravni poredak održane su 4 (četiri) obuke u okviru modula „Ustavno pravosuđe u vezi sa pravosudnim i tužilačkim sistemom na Kosovu“. Tužiocima su na ovim sesijama stekli saznanja o izvorima ustavnog prava i ulozi Ustavnog suda Republike Kosovo, o odlukama Ustavnog suda Republike Kosovo i organizaciji pravosudnog i tužilačkog sistema u Republici Kosova.

Metodologija obuke se realizuje kroz obrađivanje praktičnih slučajeva, kao i kroz interaktivne diskusije.

Inicijalna obuka za novoimenovane sudije, generacija (IX)

Inicijalne obuke za 48 novoimenovanih sudija obavljene su u skladu sa kalendarom utvrđenim za mesec jul. Program je osmišljen tako da se prvo počne sa teorijskim obukama pet dana u nedelji. Takođe, obuke su se odvijale podelom sudija u dve grupe, pošto jedna sala ne može da obezbedi komfor za 48 osoba, a istovremeno ne može da pruži kvalitet i dovoljan efekat obuke.

Zbog koordinacije trenera, prva grupa sudija je počela sa modulima obuke: Krivični zakonik – opšti deo, nacionalni i međunarodni pravni poredak kao i lične i međuljudske veštine koje su rezultirale sa ukupno 20 obuka.

Iz modula: Krivični zakonik-opšti deo, održano je ukupno 10 (deset) obuka na kojima su razmotreni pojam i elementi krivičnog dela, krivično delo i krivična odgovornost, neophodna zaštita, nasilje i zastrašivanje, umišljaj, nehat, odstupanje, saizvršenje krivičnog dela, podstrekavanje i pristanak na počinjenje krivičnog dela.

Iz Krivičnog zakonika – poseban deo održane su 2 (dve) sesije na kojima su razrađeni predmeti: krivična dela protiv života i tela i krivična dela protiv ljudskih prava i sloboda.

U okviru modula Nacionalnog i međunarodnog pravnog poretka, realizovano je 4 (četiri) obuke na temu „Ustavno pravosuđe u vezi sa pravosudnim i tužilačkim sistemom na Kosovu“. Na ovim sesijama sudije su stekle saznanja o izvorima ustavnog prava i ulozi Ustavnog suda Republike Kosovo, o odlukama Ustavnog suda Republike Kosovo i organizaciji pravosudnog i tužilačkog sistema u Republici Kosovo.

Iz modula: Lične i međuljudske veštine održano je 4 (četiri) obuke na temu „Profesionalna etika i disciplinska odgovornost“ sa naglaskom na Kodeks profesionalne etike za sudije, principe etičkog kodeksa za sudije, odgovornost,

prekršaje i disciplinske mere protiv sudija, kao i disciplinski postupak za sudije.

Druga grupa novoimenovanih sudija počela je sa modulima obuke: Lične i međuljudske veštine, Nacionalni i međunarodni pravni poredak, Zakonodavstvo i komplementarne veštine i Građansko, upravno i ekonomsko pravo, što je rezultiralo sa ukupno 20 obuka.

Iz modula: Lične i međuljudske veštine održano je 4 (četiri) obuke u okviru modula „Profesionalna etika i disciplinska odgovornost“ sa naglaskom na Kodeks profesionalne etike sudija, principe etičkog kodeksa za sudije, odgovornost, povrede i mere disciplinskog postupka protiv sudija kao i disciplinski postupak za sudije.

Takođe, dve (2) sesije na temu „Pravila komunikacije“ sa naglaskom na osnove i vrste masovne komunikacije.

U okviru modula Nacionalnog i međunarodnog pravnog poretka, realizovano je 4 (četiri) obuke na temu „Ustavno pravosuđe u vezi sa pravosudnim i tužilačkim sistemom na Kosovu“. Na ovim sesijama sudije su stekle saznanja o izvorima ustavnog prava i ulozi Ustavnog suda Republike Kosovo, o odlukama Ustavnog suda Republike Kosovo i organizaciji pravosudnog i tužilačkog sistema u Republici Kosovo.

Iz modula Zakonodavstvo i dopunske veštine održane su dve (2) sesije na temu „Prekršajno pravo“ sa akcentom na prekršajne akte, prekršajni postupak i presudu, kao i organe za podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka.

Iz modula: „Građansko, upravno i privredno pravo“ održane su četiri (4) obuke sa naglaskom na građansko pravo, pojam, principe i izvore građanskog prava, pravno-građanske odnose i klasifikaciju subjektivnih građanskih prava, pravne poslove, njihovu izmenu i podelu pravnih poslova i zastupanja kao i poništavanje pravnih poslova.

Pored toga, održane su četiri (4) obuke na temu „Izvršni postupak“, u kom slučaju je obrađeno: početak izvršnog postupka, ovlašćenja i odluke

organa za izvršenje, pravni osnov za utvrđivanje izvršenja, sredstva, predmet i sprovođenje izvršenja i pravna sredstva u izvršnom postupku, vraćanje radnika na posao i postupak prijema i predaje deteta.

Metodologija obuke za dve grupe sprovedena je metodom razgovora i kroz praktične slučajeve.

Od 48 novoimenovanih sudija, generacija (XI), njih 3 su iz srpske zajednice.

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Obuka: Pritvor i druge mere kojima se obezbeđuje prisustvo okrivljenog u postupku

Dana 5. jula 2022. godine, u okviru tekuće obuke, sprovedena je obuka na temu „Pritvor i druge mere obezbeđenja prisustva okrivljenog u postupku“.

Svrha ove obuke je bila da sudije i tužioci povećaju svoje kapacitete u praktičnom sprovođenju mera kojima se obezbeđuje prisustvo okrivljenog u postupku u skladu sa najvišim standardima zaštite ljudskih prava i sloboda i Zakonikom o krivičnom postupku Republike Kosovo.

Obuka je prvobitno bila usmerena na bavljenje bitnim aspektima sudskog postupka i zakonskim odredbama koje se odnose na zakonske uslove - osnove za određivanje mera obezbeđenja prisustva okrivljenog u postupku, prava okrivljenog u sudskom postupku, pritvor i obrazloženje odluke o određivanju pritvora, pritvor i druge mere u vezi sa ljudskim pravima i slobodama.

Prilikom ove obuke istaknuto je da međunarodni instrumenti, ali i naše zakonodavstvo, sugerišu da se pritvor primenjuje tek kada su iscrpljene sve druge mogućnosti za postizanje cilja. Takođe, kroz diskusiju o praktičnim slučajevima, učesnici su imali priliku da razgovaraju o problemima i njihovom uticaju na sudski postupak u slučaju nesprovođenja ili nepravične primene zakonskih odredbi predviđenih zakonom za obezbeđenje prisustva okrivljenog u sudskom postupku.

Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim raspravama.

Koristi od ove obuke imali su: 10 sudija i 6 tužilaca iz osnovnih sudova i tužilaštava iz svih regiona Kosova.

Okrugli sto o imovinskim pitanjima

Akademija pravde je od 06. do 07. jula 2022. godine, u okviru Programa kontinuiranih obuka, održala Okrugli sto o imovinskim pitanjima.

Osnovna svrha okruglog stola bila je da se pozabavi izazovima sudske prakse u vezi sa primenom materijalnih odredbi u oblasti imovinskog prava, gde su obrađena suštinska pitanja u okviru imovinskog prava.

Prvog dana okruglog stola obrađena su pitanja koja se odnose na: pravo vlasništva; suvlasništvo i zajedničko vlasništvo; načine sticanja prava svojine - derivatno i izvorno sticanje prava svojine kao i sudsku zaštitu prava svojine.

Naglašeno je da se zajedničko vlasništvo može stvoriti zakonom ili ugovorom. Ugovor kojim se stvara zajedničko vlasništvo može se zaključiti samo ako je to zakonom izričito dozvoljeno. Dakle, ako više lica ima pravo svojine na stvari na način da se njihovi udeli ne ustupaju, onda su oni suvlasnici. Suvlasnici mogu da traže delimičnu prodaju suvlasništva, ali ne u neodgovarajuće vreme.

Drugog dana razmatrana su pitanja koja se odnose na: stvarna prava na stranim stvarima, utvrđivanje autentičnosti, konstituisanje i

prestanak stvarnih službenosti i zaštitu stvarnih službenosti; posedovanje i zaštitu imovine; zalog, hipoteka, predkup, stvarno založno pravo i pravo građenja (površine).

Nadalje je naglašeno da se stvarno založno pravo može ustupiti u korist određenog lica - lično stvarno založno pravo, ili čak u korist dotičnog vlasnika druge nepokretnosti, gde je za nastanak nekretnine neophodan ugovor u pisanoj formi, založno pravo i upis založnog prava u Registar prava na nepokretnosti. Svaki korisnik založnog prava može da zahteva od vlasnika da ispuni obavezu prema svim korisnicima. Stvarno založno pravo na nepokretnosti koje postoji u korist vlasnika druge nepokretnosti ne može se deliti niti može da utiče na pravo svojine na tu nepokretnost.

Obrada pitanja na ovom stolu je urađena kroz predstavljanje izazova identifikovanih u praksi trećestepenog suda, koji su predstavljeni kroz konkretne slučajeve.

Prikazani slučajevi su pažljivo odabrani i omogućili su tretman svih izazova vezanih za imovinska pitanja. Panelisti su kroz odabrane predmete predstavili svoja istraživanja iz sudske prakse u sudovima u kojima rade i objasnili da predmeti objektivno predstavljaju problem, ali i način kako postupati u budućnosti.

Takođe, izlaganja za stolom su se bazirala na pravnim konceptima uređenja imovinsko-pravnih odnosa, za koje su moderatori bili pripremljeni i davali svoje odgovore i komentare na osnovu sudske prakse i zakonskih odredbi za sva relevantna pitanja koja su obrađena.

Metodologija okruglog stola je razvijena u interaktivnoj diskusiji, predstavljanju pitanja kroz slučajeve, diskusiji o slučajevima i rezimeu zaključaka o razmatranom pitanju.

Koristi od ovog okruglog stola imalo je 15

sudija i 1 stručni saradnik. Od sudija, 1 je iz Vrhovnog suda, 3 iz Apelacionog suda i 11 sudija iz osnovnih sudova iz svih regiona Kosova.

Obuka: Krivična dela protiv životne sredine

Dana 14.07.2022, u okviru tekuće obuke i u saradnji sa GIZ-om, održana je obuka na temu: „Krivična dela protiv životne sredine“

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja sudija i tužilaca u vezi sa domaćim i međunarodnim zakonima o zaštiti životne sredine i pravilnim tumačenjem i primenom relevantnih odredbi u sudskoj praksi krivičnih dela protiv životne sredine.

Obuka je inicijalno usmerena na teorijski deo pojmova zagađenja, degradacije ili uništavanja životne sredine, uništavanja biljnog sveta štetnim supstancama i dezertifikacije šuma. U nastavku je obuka bila fokusirana na definiciju i bitne elemente krivičnih dela protiv životne sredine, okolnosti, načine i oblike izvršenja i praktične probleme u slučaju kvalifikacije.

Učesnici su tokom obuke imali priliku da razgovaraju o slučajevima iz prakse i na taj

način razjasne adekvatne zakonske odredbe. Takođe, ilustracije radi, korišćeni su neki slučajevi iz prakse ESLJP koji je, uprkos „nedostatku“ izričito definisane regulative za životnu sredinu, dao rešenja za relevantna pitanja primenom članova Konvencije koji obuhvataju opšte propise u vezi sa zaštitom i uživanjem osnovnih prava, uključujući zaštitu životne sredine i pravo na čistu životnu sredinu, što je direktno povezano sa pravom na uživanje privatnog života, imovine, porodice itd.

Koristi od ove obuke je imalo 4 sudije iz osnovnih sudova, 1 tužilac iz Osnovnog tužilaštva, 5 inspektora iz Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja kao i 2 policijska službenika.

Okrugli sto o sudskoj zaštiti u radnim sporovima, prema Zakonu o radu

Akademija pravde je 14. jula 2022. godine, u okviru Programa kontinuiranog usavršavanja, održala Okrugli sto na temu „Sudska zaštita u radnim sporovima, prema Zakonu o radu“.

Svrha ove tabele bila je da odgovori na izazove sudske prakse u vezi sa primenom materijalnih odredbi u radnim sporovima, u kojima su obrađena suštinska pitanja u okviru postupka za sudsku zaštitu u takvim sporovima. Panelisti koji su učestvovali na ovom okruglom stolu bili su: g. Zenel Leku, g. Rustem Thaqi, sudija Vrhovnog suda i g. Lumni Sallauka, sudija Apelacionog suda.

Okrugli sto je prvobitno bio fokusiran na tretman i objašnjenja u vezi sa ugovorima o radu i njihovim vrstama da bi se nastavilo sa sporovima iz radnog odnosa prema Zakonu, sudskim postupcima za zaštitu radnih prava, poštovanjem rokova za traženje sudske zaštite kao i sprovođenje opšteg kolektivnog i sektorskog ugovora.

Tretman ovih pitanja urađen je predstavljanjem izazova koji su identifikovani u praksi trećestepenog suda i koji su predstavljeni kroz konkretne slučajeve.

Za ovim stolom, između ostalog, obrađena su pitanja koja se odnose na postupke koje zapošljavaju zaposleni u slučajevima kršenja radnih obaveza od strane poslodavaca, uključujući utvrđivanje preliminarnih uslova koje podnosilac zahteva mora da ispuni pre nego što se obrati sudu sa tužbom kako bi obezbedio sudsku zaštitu u takvim sporovima.

Metodologija okruglog stola je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama i predstavljanjem problema kroz slučajeve.

Koristi od okruglog stola imalo je 18 sudija iz građanskog odeljenja, od toga 5 iz Apelacionog suda i 13 iz osnovnih sudova iz svih regiona Kosova.

Okrugli sto krivična dela protiv polnog integriteta

Dana 15. jula 2022. godine, u okviru tekuće obuke, održan je okrugli sto na temu: „Krivična dela protiv polnog integriteta“.

Osnovna svrha okruglog stola bila je da se ispituju aktuelna pitanja koja se izlažu u vezi sa krivičnim delima protiv polnog integriteta i otklone dileme u tumačenju zakonskih odredbi u vezi sa ovim krivičnim delima.

Za stolom su razmotreni aktuelni slučajevi iz sudske prakse kada je počinitelj punoletna osoba i analizirani su oblici prikazivanja silovanja i drugih sličnih dela vezanih za seksualni integritet, uz elaboraciju toga koji su elementi i karakteristike krivičnih dela protiv seksualnog integriteta. Ranim brakovima i seksualnom zlostavljanju takođe je posvećena posebna pažnja za ovom stolom, uz naglasak da osjetljivost ovih krivičnih dela zahteva

detaljniji tretman kako bi se otklonile dileme oko činjenice da zakonske odredbe ostavljaju prostora za tumačenje i zabunu.

Za stolom je naglašeno da se pravilna primena zakonskih odredbi iz ovog poglavlja često predstavlja kao izazov za sudije i tužioce, pa su kroz slučajeve iz sudske prakse analizirana i ponuđena najbolja zakonska rešenja iz ove oblasti.

Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim raspravama.

Koristi od ove obuke su imali: 4 sudije i 5 tužilaca, uglavnom iz osnovnih sudova i tužilaštava kao i 2 službenika Policije Kosova.

Aktivnosti za sudsko i tužilačko administrativno osoblje

Obuka o slobodi izražavanja i pravu na pristup javnim dokumentima

Akademija pravde je 05-06. jula 2022. godine, u saradnji sa Savetom Evrope, projekat JUFREX-a, u okviru obuke za administrativno osoblje sudova i tužilaštava, sprovela: “Obuku o slobodi izražavanja i pravo na pristup javnim dokumentima” koja je namenjena službenicima za komunikaciju sa javnošću iz sudova i tužilaštava kao i asistentima predsednika sudova i glavnih tužilaca.

Cilj obuke je bio da se službenici za komunikacije u sudovima i tužilaštvima, kao i asistenti predsednika sudova i glavnih tužilaca upoznaju sa osnovnim konceptima Evropske konvencije, odnosno sa konceptom slobode izražavanja, što spada pod član 10. EKLJP, i sa funkcionisanjem Evropskog suda za ljudska prava kao i pravom na pristup javnim dokumentima na osnovu domaćeg i međunarodnog pravnog okvira.

Obuka je prvog dana bila fokusirana na važne aspekte prava na slobodu izražavanja, zasnovanog na standardima Evropske konvencije o

slobodama i ljudskim pravima, kao i dešavanja u vezi sa jurisprudencijom Evropskog suda za ljudska prava u ovoj oblasti.

Razgovaralo se uglavnom o pravu na pristup javnim dokumentima sa naglaskom na ustavno-zakonsko regulisanje na lokalnom nivou, sa fokusom i na ulogu Agencije za informisanje i privatnost u pravu na informisanje itd, kao i Konvenciju Saveta Evrope o pristupu javnim dokumentima.

Učesnici su imali priliku da razgovaraju o pristupu dokumentima u sudovima i tužilaštvima na osnovu kriterijuma definisanih važećim zakonima i naravno kroz studije slučaja i grupni rad kako bi povećali svoje kapacitete u ovoj oblasti.

Koristi od obuke imalo je 26 službenika za informisanje, pravnih službenika i administrativnih pomoćnika iz sudova i tužilaštava. Od toga 12 iz sudova i 14 iz tužilaštava.

Aktivnosti obuke trenera

Radionica o sertifikaciji trenera – Kriminalistička oblast

Akademija pravde je 5-7. jula 2022. godine, u saradnji sa Ambasadom Sjedinjenih Američkih Država – OPDAT uredom na Kosovu i regionalnom kancelarijom OPDAT u Hrvatskoj, održala trodnevnu radionicu za sertifikaciju trenera AP iz krivične oblasti.

Ova inicijativa, nazvana Program obuke trenera (ToT Program), kreirana je sa potrebom da dopuni napore AP u jačanju programa obrazovanja i obuke. Takođe, cilj je da se povećaju kapaciteti u dizajniranju, razvoju i pružanju efektivnih prezentacija za sudije i tužioce.

Učesnici su tri dana zaredom imali priliku da dobiju uputstva o tome kako osmisлити interaktivne treninge, o načinu prezentovanja koji uključuje učesnike i potrebama obuke, kako izraditi korisne materijale i izvode koji

doprinosu organizaciji i održavanju radionica, obuka i o evaluaciji toga koliko su učesnici zadovoljni obukom i primenom znanja i veština.

Poseban naglasak tokom ove radionice stavljen je na povećanje prezentacijskih veština učesnika, bez obzira na nivo iskustva, omogućavajući im da demonstriraju prezentaciju na osnovu saveta i preporuka u pogledu vremena, materijala, angažmana publike, povratnih informacija i drugih pitanja koja su važna prilikom planiranja radionica, seminara ili konferencija.

Kurs za sertifikaciju je organizovan u skladu sa onim što se traži Zakonom o Akademiji pravde kada je u pitanju sertifikacija njenih trenera.

Predavači ove radionice bila su 2 međunarodna stručnjaka: Ameet Kabrawala - stalni pravni savetnik u Kancelariji OPDAT-a u Hrvatskoj i Jelena Firić - pravna savetnica u Kancelariji OPDAT-a pri Ambasadi SAD-a u Hrvatskoj.

Učesnici radionice i oni koji su od nje imali koristi bili su 7 sudija, 5 tužilaca i još 4 eksterna trenera koji rade kao predavači u Akademiji Pravde u oblasti krivičnog prava.

Trening trenera o Posredovanju

Od 14 - 17. jula, Akademija Pravde u saradnji sa Odeljenjem pravde SAD i Federalnom službom za posredovanje i mirenje (FMCS), uz podršku i finansiranje Kancelarije za međunarodna pitanja narkotika i sprovođenja zakona (INL) Ambasada SAD, održalo drugu sesiju Treninga trenera o Posredovanju.

Obuka je nastavak 1. sesije održane u maju, koju prati 15 posrednika iz različitih regiona Republike Kosovo, sa kojim je predviđeno da se stvori profesionalni kadar trenera iz oblasti Posredovanja.

II sesija obuke je bila fokusirana na imovinska, porodična i komercijalna pitanja, u kom slučaju je ceo trening kombinovan sa praktičnim slučajevima, i sa simulacionim ulogama svih učesnika, podeljenih u radne grupe.

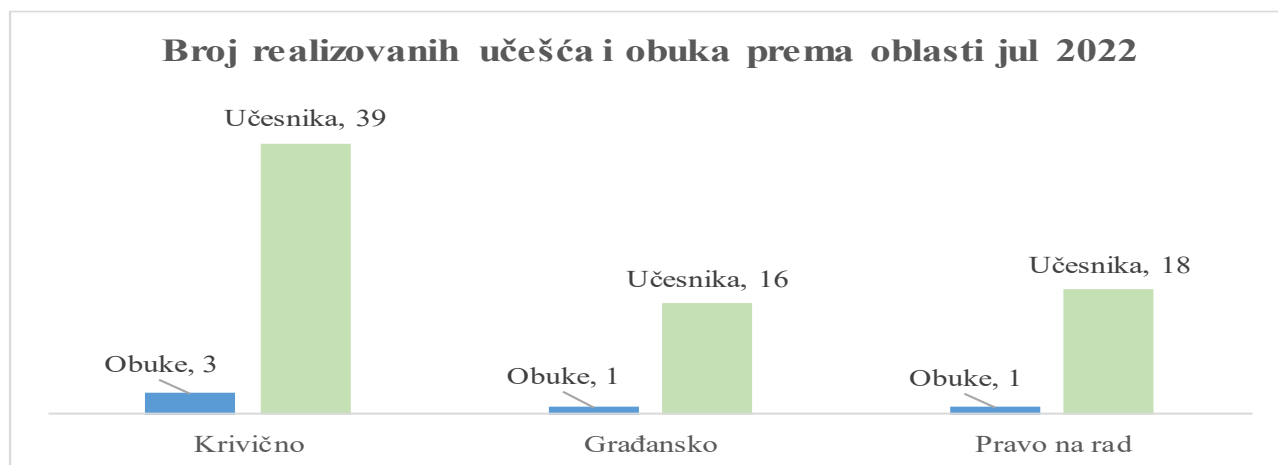
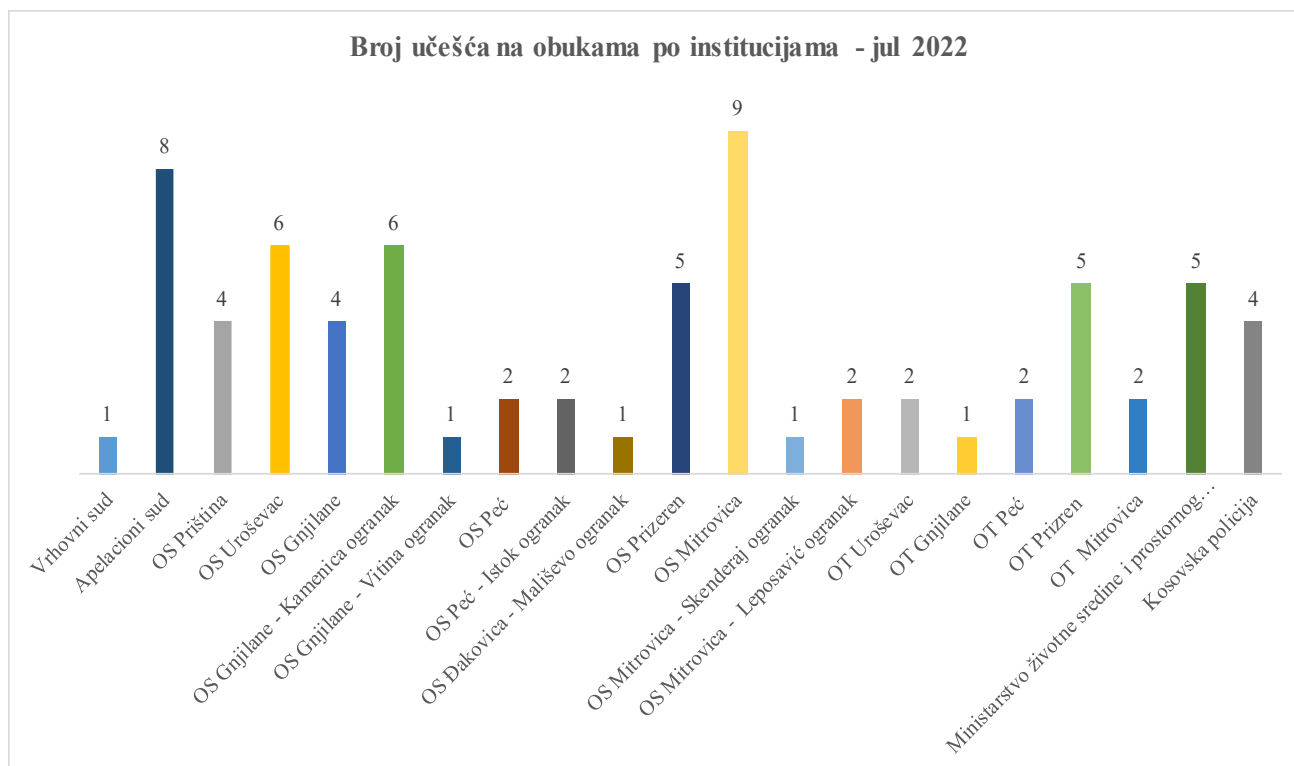
Pored stručnjaka iz SAD, g. Peter Swandon i gđe. Emily Rife, trening je obogatila i stručnjak iz Slovenije, gđa. Simona Frumen, koja je podelila svoje znanje iz oblasti Posredovanja iz građanske/imovinske, komercijalne i porodične oblasti.

Takođe poslednjeg dana, treningu se pridružio i Predsedavajući Sudskog Saveta Kosova, g Albert Zogaj, koji je zajedno sa učesnicima razgovarao o izradi sporazuma o posredovanju, navodeći primere dobrih i slabih sporazuma i razgovarajući o zajedničkim problemima.

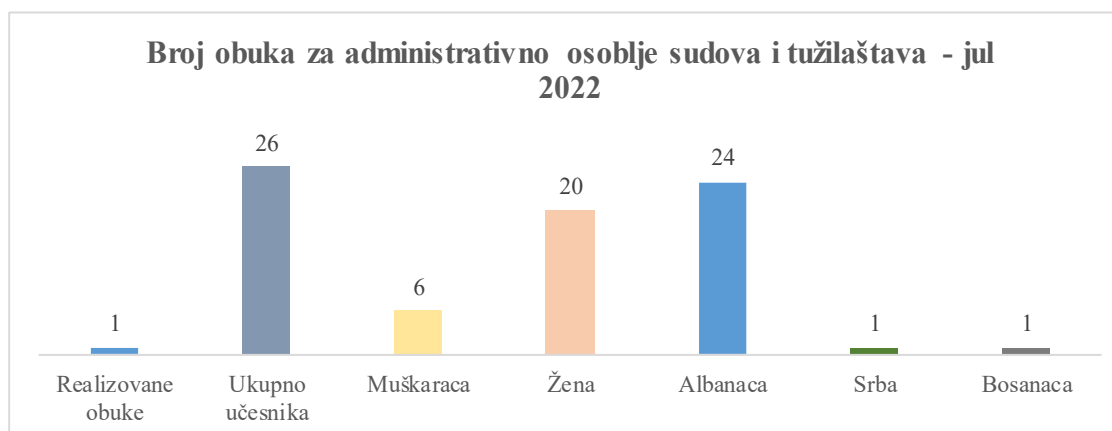
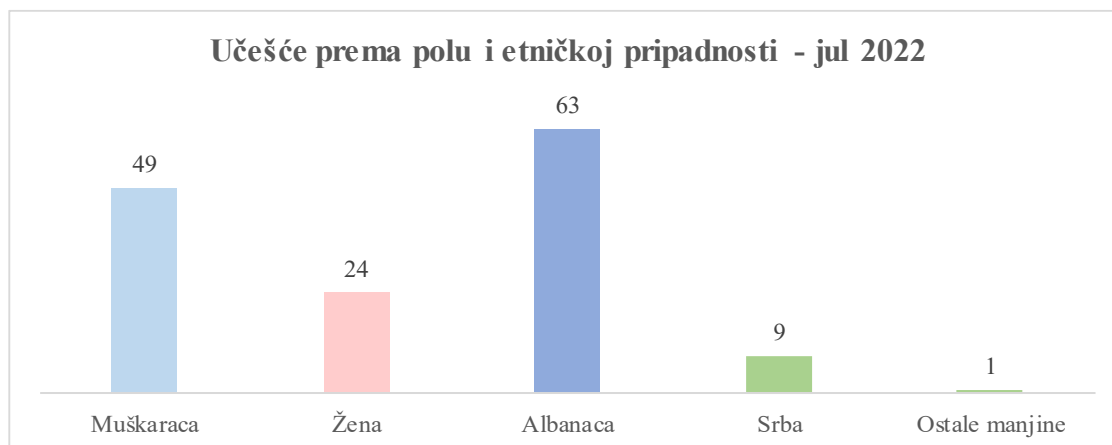
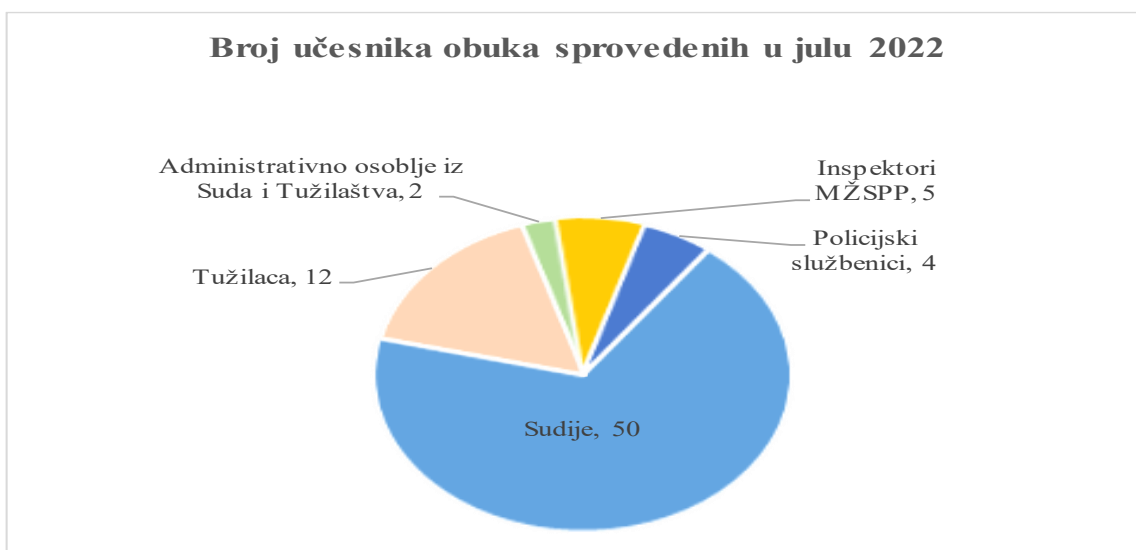
Korisnici obuke bili su 15 posrednika odabranih za Program obuke o Posredovanju.

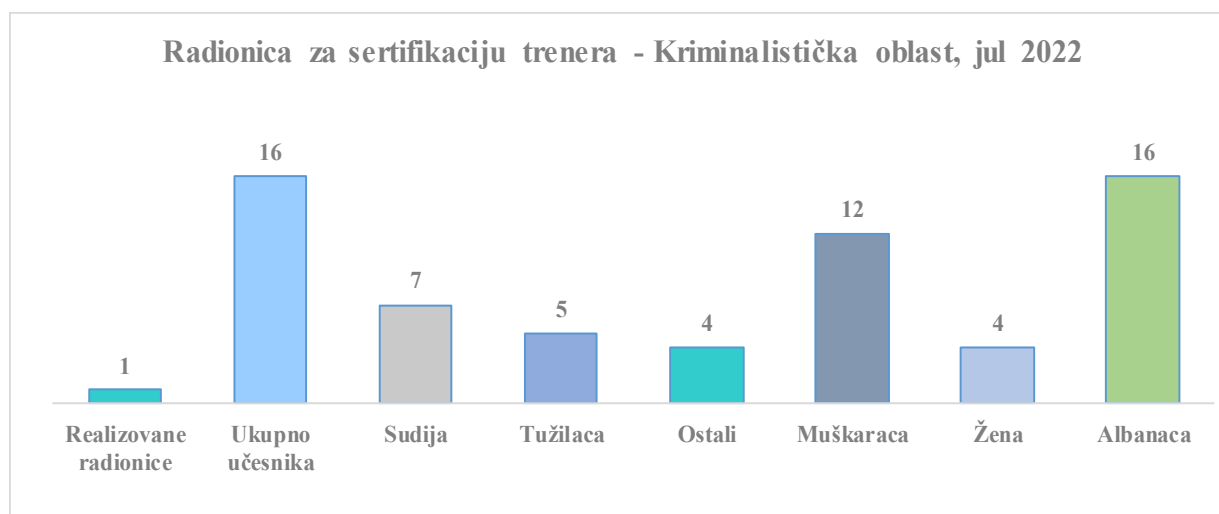
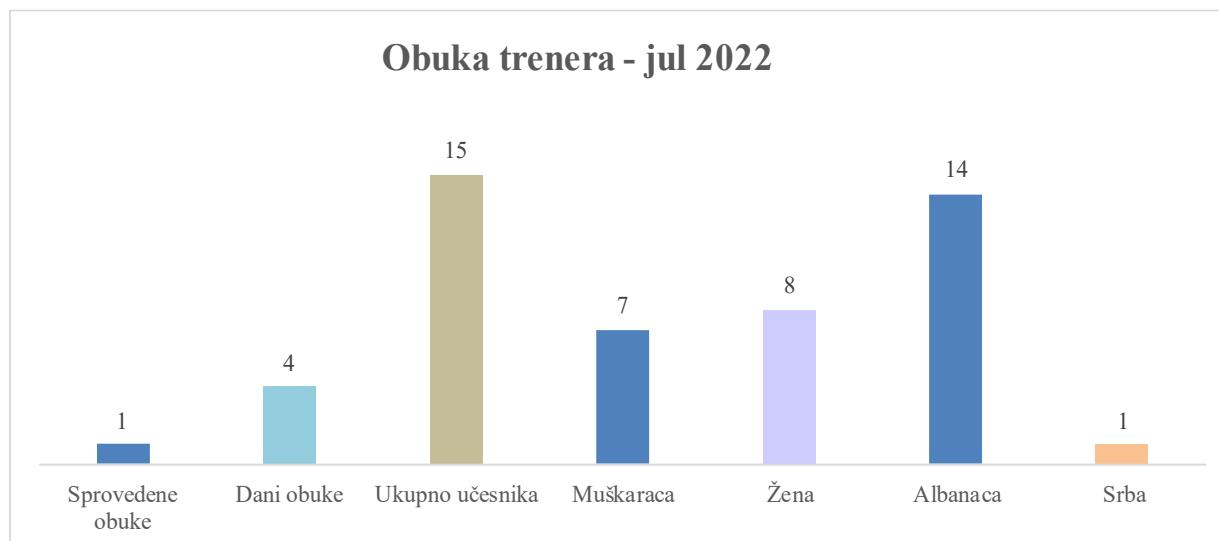
Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

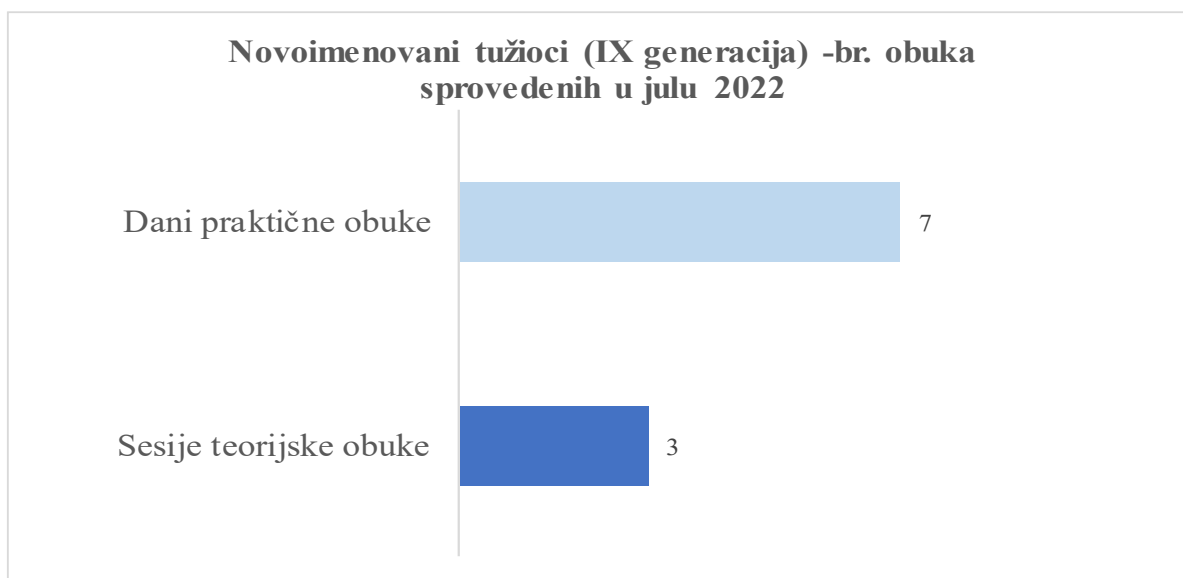
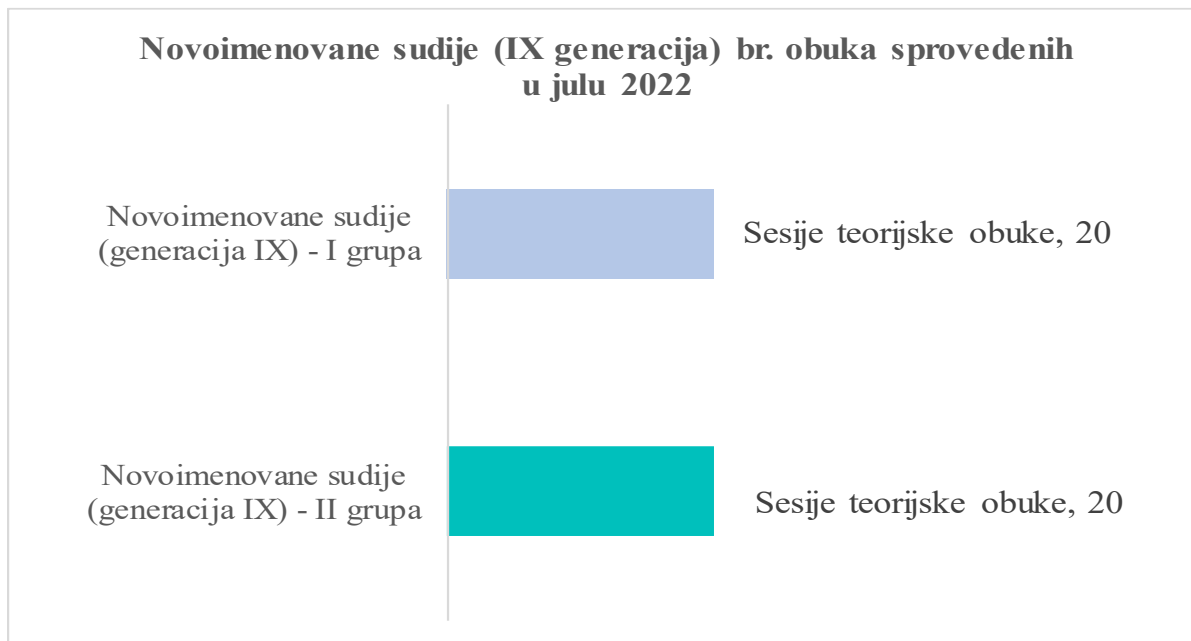
Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

Prisustvo na treninzima na PPO predstavljeno kroz grafikone

Akademija Pravde

<https://ad.rks-gov.net>

infoad@rks-gov.net

Ul. "Muharrem Fejza"-Prishtinë

Tel:+383 38 200 18 660